

PER EQUITAT I PER QUALITAT, ESCOLES I INSTITUTS, TOTS DE PRIMERA!

ARGUMENTARI

d'esquerres i ecologistes **de debò**

(Juny 2009)

(Juny 2009)

1. ANTECEDENTS.

ICV-EUiA va donar ple suport al Pacte Nacional per a l'Educació, signat per la immensa majoria de la comunitat educativa catalana el 20 de març de 2006.

S'iniciava així un procés que havia de portar, amb la participació de la comunitat educativa, a l'elaboració de la primera Llei d'Educació de Catalunya. Amb l'aprovació del nou Estatut d'Autonomia (juny de 2006), Catalunya va tenir plena capacitat legislativa en l'àmbit de l'educació. La constitució del Govern d'Entesa (novembre de 2006) incloïa, finalment, el compromís de la redacció de la LEC en aquesta VIII Legislatura.

El procés d'elaboració de la LEC ha tingut tres documents com a punt de partida de debat de la comunitat educativa. En tots tres documents, que tot seguit es recorden, ICV ha fet públic el seu posicionament:

1. A partir de la presentació del Document de Bases (16 de novembre de 2007):
 - a. Resolució del Consell Nacional d'ICV de 24 de novembre de 2007.
 - b. Document d'ICV, lliurat a tota la comunitat educativa: "Punts bàsics per a la Llei d'Educació de Catalunya", amb data 28 de gener de 2008.
 - c. Document d'EUiA, lliurat a tota la comunitat educativa: "Valoració i proposta davant les Bases de la Llei d'Educació de Catalunya", de gener de 2008.
2. A partir de la presentació de l'Avantprojecte de la LEC (28 d'abril de 2008):
 - a. Resolució del Consell Nacional d'ICV de 10 de maig de 2008.
3. A partir de la presentació del Projecte de la LEC (29 de juliol de 2008):
 - a. Document d'ICV, lliurat a tota la comunitat educativa: "Posició d'ICV davant el projecte de Llei d'Educació de Catalunya", amb data 21 de novembre de 2008. Aquest document té també un tríptic que el resumeix.

Al llarg del període de presentació d'esmenes al projecte de llei, els àmbits d'Educació d'ICV i d'EUiA han elaborat les seves pròpies esmenes i han valorat el conjunt d'esmenes que la comunitat educativa hi ha anat presentant, en un marc de diàleg fluid amb les entitats més representatives, principalment les que formen part del Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE).

Per tal de donar a conèixer les esmenes pròpies de la coalició i les de la comunitat educativa que hem fet nostres, el febrer de 2009 va tenir lloc a l'Hospitalet de Llobregat una Jornada d'Educació d'ICV-EUiA en què es va presentar el darrer document públic elaborat per la coalició:

4. En el període d'esmenes al projecte de la LEC (gener i febrer de 2009):
 - a. Document d'ICV-EUiA, lliurat a tota la comunitat educativa: "Les esmenes clau d'ICV-EUiA per a una llei hereva del Pacte Nacional per a l'Educació

(Juny 2009)

i capaç de generar l'acord de la comunitat educativa", amb data 28 de febrer de 2009.

Tots aquests documents han clarificat i han explicat davant de les forces polítiques amb què compartim govern, del conjunt de forces polítiques i, sobretot, davant la comunitat educativa i els mitjans de comunicació, l'opinió política de la nostra coalició en cada moment. Una mostra clara, entenem, de responsabilitat i transparència.

2. QUINA LLEI PER A QUIN PAÍS?

Tal i com es recull en el darrer dels documents esmentats (febrer de 2009), els tres criteris centrals de les esmenes que va presentar ICV-EUiA respecte al Projecte de Llei d'Educació de Catalunya són:

- } *La llei ha d'acabar amb la doble xarxa de centres educatius a Catalunya i ha d'obrir pas a un únic sistema (tot i que amb titularitat pública i privada) en què tots els centres sostinguts amb fons públics tinguin els mateixos drets i les mateixes obligacions, i en què les famílies i l'alumnat tinguin el mateix marc de funcionament democràtic.*
- } *La llei ha d'explicitar que el Govern de Catalunya té tota la responsabilitat en la garantia dels drets educatius, mitjançant la planificació i l'avaluació públiques de l'educació i el control que tots els centres sostinguts amb fons públics participen per igual en els objectius d'equitat i excel·lència per a tot l'alumnat del país.*
- } *La llei ha de fer possible una concepció moderna de l'educació, adaptada a un país plural en la seva composició social i respectuós amb totes les característiques individuals, que doni als centres més capacitat de relació i d'adequació amb el seu entorn, que faciliti a tot l'alumnat l'accés a totes les oportunitats educatives més enllà de l'horari lectiu i que faci possible un millor ajustament entre la formació i el treball al llarg de la vida de totes les persones.*

Una LEC així recolliria, al nostre parer, els dos criteris de fons amb què hem treballat al llarg d'aquests tres anys:

- **una llei hereva del Pacte Nacional per a l'Educació,**

- **una llei amb l'acord de la comunitat educativa i de la societat.**

En una perspectiva política més general, una LEC així recolliria els dos criteris de fons amb què volem incidir en la nostra actuació al Govern de Catalunya:

- **un país que tingui com a objectiu prioritari la reducció de les desigualtats i la cohesió social,**

(Juny 2009)

- **un país amb uns serveis públics forts, com a garantia de cohesió social i de qualitat de vida per a tota la ciutadania.**

Amb el suport al Pacte Nacional per a l'Educació, la nostra coalició compartia una definició de Servei Públic d'Educació (SPE) que explicitava la igualtat de drets i de deures de tots els centres sostinguts amb fons públics. Aquesta definició, que suposa l'acceptació explícita que un servei públic es pot dur a terme des de centres concertats, representa, segons la nostra opinió, l'acabament d'un sistema educatiu dual, ja que garantia obligacions, finalitats i normes de funcionament úniques, amb independència de la titularitat de cada centre concret.

L'exclusió d'aquest acord bàsic del PNE explica la nostra disconformitat de fons amb l'actual projecte de LEC. Creiem que no és una llei per a la cohesió social, que no és una llei que faci de l'escola pública l'eix vertebrador del nostre sistema educatiu. Per a ICV-EUiA, el model educatiu que es deriva de la LEC equipara les escoles públiques i les concertades en drets (especialment pel que fa al finançament), però no en obligacions.

Es consolida així la realitat educativa avui existent, en comptes de fer possible la seva superació en el futur:

- es manté una doble xarxa educativa finançada amb diners públics,
- l'escola pública es manté com a subsidiària de l'escola concertada, a la qual van a parar la major part de les partides pressupostàries previstes.

Aquest és el model educatiu que Catalunya ha conegut en els 23 anys de govern de CiU, i al qual, contra el que es preveia en el Pacte Nacional per a l'Educació, PSC i ERC han volgut donar legitimitat i carta de naturalesa amb l'actual text de la LEC.

D'altra banda, la negociació amb CiU ha tingut com a objectiu (positiu inicialment) fer una llei amb el màxim suport parlamentari possible, però ha tingut com a conseqüència -a part de la consolidació de la doble xarxa que acabem d'esmentar- que molts punts del text remetien a una regulació posterior que farà el govern que hi hagi en cada moment donat.

Creiem que **això incorpora al sistema educatiu una inestabilitat que considerem molt negativa.** Aspectes tan fonamentals com els criteris d'admissió o el funcionament de les zones educatives podrien dependre, així, de les majories polítiques de cada moment, amb el consegüent canvi de normes de joc que això pot introduir al sistema, sota l'aparença que la llei no es canvia. De fet, la seva redacció admet interpretacions tan àmplies, que considerem que la LEC simplement canvia la modalitat d'inestabilitat: **d'una inestabilitat per llei passem a una altra per decret, que afectarà fonamentalment l'escola pública.**

D'altra banda, la LEC **no recull la nostra aspiració a una concepció moderna de l'educació** en què l'autonomia dels centres troba el seu marc i el seu suport en la capacitat de gestió de les zones educatives i en el reconeixement, com a

(Juny 2009)

autoritat educativa, dels ajuntaments. La prioritat a l'acord amb CiU ha fet caure aquestes possibilitats i, així, en un marc merament de coordinació voluntària de qui vulgui, serà més difícil una interrelació generalitzada dels centres d'una mateixa zona amb els recursos (socials, laborals, culturals,...) del territori. Creiem que es pot generar un escenari de centres abocats més a la competència individual que a la cooperació entre els centres sostinguts amb fons públics d'una mateixa zona educativa, a la qual cosa la nostra coalició s'oposarà amb tota claredat.

Aquesta visió moderna que defensem ha de permetre que totes les persones tinguin la possibilitat de millorar la seva formació, sigui quina sigui la seva edat, per tenir plena capacitat de participar activament en un entorn social i laboral incert i canviant. Això implicaria que la LEC es plantegés objectius clars i prioritaris i criteris de funcionament més àgils i eficients en relació a la formació professional i a l'educació al llarg de la vida. En aquest sentit, la vinculació entre els diferents departaments de la Generalitat i el reconeixement de la importància dels ajuntaments i dels recursos del territori són dos elements fonamentals que trobem a faltar en el text final de la llei.

3. ELS PUNTS CENTRALS DE DESACORD D'ICV-EUiA AMB LA LEC.

Acords significatius, però no suficients.

Al llarg del procés d'elaboració de la llei és evident que hi han hagut elements que s'han anat incorporant a proposta de la nostra coalició o bé de les entitats més representatives de la comunitat educativa. Fins i tot durant la seva negociació hi hem incorporat bona part de les nostres esmenes.

La llei, doncs, té moltes aportacions d'ICV-EUiA: el seu caràcter inclusiu, el reconeixement del lleure i el seu valor educatiu, la laïcitat (no només de les escoles públiques sinó també de les privades que així ho reconeguin), l'ampliació de beques al transport escolar i menjador, l'existència de les zones educatives, la no-derogació de la llei d'adults, etc.

A última hora s'han incorporat esmenes que consideràvem fonamentals, com el fet que la Generalitat ha de garantir (i no només vetllar) que tots els centres sostinguts amb fons públics participin en l'escolarització equilibrada, com es recull finalment en l'art. 48.

La relació completa dels elements positius que compartim en els dotze títols de la llei i de les aportacions més importants de la nostra coalició es mostren en el document 2 "Valoració de la LEC títol per títol" que completa aquest argumentari.

Tot i això, en el procés de negociació de les esmenes no s'han recollit, fins a la data, elements que considerem fonamentals i que van, com hem dit anteriorment, en la necessitat de superar el principal problema de l'ensenyament a Catalunya: **l'existència de dues xarxes escolars amb obligacions i normes de funcionament diferenciades i amb el mateix finançament públic.**

(Juny 2009)

En base a aquesta premissa, presentem els arguments que fonamenten el nostre desacord amb la concepció de sistema educatiu que es reflecteix, especialment, en els títols IV, X i XII de la llei.

1) La LEC no defineix clarament un model en el que tots els centres sostinguts amb fons públics tinguin els mateixos drets i les mateixes obligacions.

El Títol III del Pacte Nacional per a l'Educació estableix (pàg. 22) la creació d'un Servei Públic d'Educació format per *“Uns centres —tant públics com privats— ben dotats i de qualitat, tots ells sotmesos als mateixos drets i deures en la prestació pública del servei i compromesos a afrontar els reptes socials i educatius que avui es plantegen en la societat catalana”*.

Per garantir aquest objectiu, ICV-EUiA va plantejar que l'art. 43 de la LEC establís, per a tots els centres sostinguts amb fons públics, les següents **obligacions**:

- la gratuïtat,
- la igualtat en l'accés als centres,
- l'escolarització mixta,
- l'escolarització equilibrada.

Aquesta petició d'ICV-EUiA no ha estat atesa, i la LEC parla de **principis ordenadors** en relació a aquests quatre objectius que considerem fonamentals.

No és una qüestió merament terminològica. Per començar, els principis es poden “invocar èticament” en un debat ciutadà o parlamentari, però les obligacions es poden “exigir jurídicament” en un tribunal. **ICV-EUiA volem condicionar la renovació dels concerts educatius al compliment d'unes obligacions jurídicament exigibles.** Hi insistim: l'incompliment d'una obligació té conseqüències jurídiques indiscutibles, mentre que l'incompliment d'un principi general no les té. A més, les obligacions no admeten excepcions, mentre que els principis hi obren les portes: com entendre, sinó, que mentre s'estableix el principi general de l'escolarització mixta es manté el concert a centres privats que segreguen alumnat per raó de gènere o de renda familiar? **Si l'escolarització mixta i l'escolarització equilibrada fossin una obligació, i no merament un principi, les escoles que segreguen podrien continuar existint, però no podrien tenir cap finançament públic.**

Més enllà de les paraules, és evident que les intencions i les conviccions dels redactors d'aquest apartat no passen:

a) ni per la voluntat de què l'Administració pública faci de l'escola pública el motor del sistema educatiu.

(Juny 2009)

b) ni per la voluntat de què l'escola concertada en formi part en una situació explícita d'igualtat de drets i d'obligacions.

Per això hi diem no.

2) La LEC obre, així, les portes a millores del finançament dels centres concertats, sense les contraprestacions que es definien explícitament al PNE.

El Pacte Nacional per a l'Educació establí, en el seu Annex II, el concepte de *contracte programa* com a una eina individualitzada que la Generalitat subscriuria amb els centres concertats que ho acordessin, com a garantia de gratuïtat per a tot l'alumnat en el marc d'un projecte educatiu coherent amb la idea del Servei Públic Educatiu. El *contracte programa* esdevé, així, una font de finançament addicional al concert educatiu (que, finançat amb fons de l'Estat, té caràcter general per a tots els centres), en funció d'un projecte educatiu amb voluntat de servei públic. En aquesta perspectiva ICV-EUiA hi va donar suport i, a més, va plantejar algunes esmenes (que finalment s'han recollit) per tal de donar estabilitat en el temps als contractes programa.

D'una forma diferent a com es concebia al PNE, la LEC preveu més finançament a les escoles privades concertades a través dels contractes programa, però sense dibuixar en contrapartida, com ja s'ha exposat, un veritable servei públic d'educació. Així, la llei:

- amplia el finançament dels ensenyaments obligatoris i contempla nou finançament dels postobligatoris,
- possibilita el finançament amb recursos públics de la mobilitat en els ensenyament postobligatoris,
- introdueix per primera vegada, i amb caràcter general, el finançament d'inversions de centres concertats, fins i tot en relació a la construcció de nous centres (art. 203.2).

D'altra banda, la inexistència d'obligacions exigibles i avaluable als centres amb caràcter previ a la renovació dels concerts educatius manté el caràcter gairebé indiscutible d'aquests concerts i, en conseqüència, la pràctica ja habitual de la seva renovació automàtica. S'allunya així novament aquella concepció de Servei Públic d'Educació que vincula la pertinença d'un centre concertat al compliment ineludible dels objectius compartits del nostre sistema educatiu.

3) La LEC no tanca les portes a la selecció d'alumnat per part dels centres sostinguts amb fons públics, no tanca les portes a possibles "escoles de primera" i "escoles de segona".

(Juny 2009)

ICV-EUiA comparteix el principi de què la LEC ha d'explicitar el dret de les famílies a la lliure elecció de centre, però considerem que, respectant aquest dret, la llei també ha de tancar explícitament les portes a tota possibilitat que els centres (tant públics com concertats) tinguin l'última paraula en la selecció del seu alumnat.

És a dir, estem a favor que les famílies puguin triar escola, però rotundament en contra de què les escoles puguin triar alumnat.

L'aplicació concreta d'aquest criteri s'hauria de reflectir en l'art. 49, relatiu al procés d'admissió de l'alumnat. En les esmenes presentades per ICV-EUiA, es plantejava que l'assignació final de les places escolars fos responsabilitat de la comissió d'escolarització o d'un organisme similar de caràcter públic i amb la participació de la Generalitat, l'ajuntament i tots els centres escolars sostinguts amb fons públics.

Aquesta esmena d'ICV-EUiA ha estat rebutjada i l'assignació final de places escolars recaurà en els centres, als quals les noves comissions de garanties d'admissió han de trametre les seves peticions perquè cada centre les resolgui, i no a la inversa, com defensem ICV-EUiA.

ICV-EUiA valorem negativament, a més, que entre les funcions (art. 46.2) de les comissions de garanties d'admissió hagin desaparegut les de **supervisió i gestió** del procés d'admissió. A més, la seva creació és voluntària, ja que només es crearà "*sempre que calgui*": és difícil que pugui garantir res un organisme que ni tan sols és preceptiu. Considerem que és un retrocés inadmissible respecte a la situació actual en què les comissions d'escolarització sí que tenen reconegudes aquestes funcions i poden intervenir de forma efectiva en el reequilibri de la composició social de l'alumnat dels centres d'una mateixa zona educativa.

Si l'escolarització equilibrada és un principi i no una obligació, si la cohesió social és només una declaració d'intencions però no una obligació i si la decisió final sobre quin alumnat acceptar recau en cada centre i no en un organisme públic extern, es donen totes les condicions per mantenir la situació actual d'algunes escoles que seleccionen alumnat amb els diners de tothom. Entenem que no es tanca la porta, doncs, a escoles que puguin tenir una percepció social "d'elit" o de "gueto", cosa que hauria de ser un objectiu explícit de l'aplicació de la LEC.

4) La LEC no estableix com a obligació de la Generalitat la creació d'escoles públiques allà on hi hagi demanda de noves places escolars.

L'art. 44 de la LEC fa referència a la programació de l'oferta educativa. En aquest article hi ha algun avenç respecte a documents anteriors, ja que s'ha suprimit el caràcter previ de la consulta als titulars de centres concertats abans d'efectuar la programació. Tot i això, atenent al caràcter excessivament obert que denunciem en la llei, els criteris i el procediment de programació els determinarà el govern que hi hagi en cada moment, amb la qual cosa es podria recuperar el caràcter previ d'aquesta consulta, cosa que considerem inacceptable.

(Juny 2009)

En el mateix article, però, no hi ha hagut el canvi que proposàvem des de la coalició en relació a qui li correspon la creació de centres educatius allà on determini la programació del govern. Mentre que ICV-EUiA proposàvem que fos una responsabilitat explícita del govern, tal i com es recull a la Constitució (art.27) quan diu que “els poders públics garantiran (...) la construcció de centres docents” o, encara més explícitament, l'art. 109.2 de la LOE: “Les administracions educatives garantiran l'existència de **places públiques suficients**, especialment en les àrees de nova població”.

Contràriament a aquesta idea, l'art. 44.4 de la LEC no parla de la responsabilitat de creació de noves places escolars públiques, sinó que remet a “nous llocs del Servei d'Educació de Catalunya”. D'aquesta manera, s'obren les portes a la creació de noves escoles concertades, amb la qual cosa es dilueix una responsabilitat que considerem bàsica i es trenca el precepte constitucional que obliga l'Administració pública a la creació de centres públics.

5) La LEC no reconeix als ajuntaments les competències per intervenir de manera més eficaç en l'equitat educativa i l'èxit escolar per a tothom.

Per a la coalició, el fet de reconèixer els ajuntaments com a autoritat educativa sota el principi de la coresponsabilitat i de conferir al territori capacitat de gestió mitjançant les zones educatives, eren dos elements molt significatius de la valoració positiva del Pacte Nacional per a l'Educació i de l'avantprojecte de la LEC, que també havíem valorat positivament.

Estem convençuts que una de les frenades més significatives que ha comportat l'acord de PSC i ERC amb CiU ha estat tot el que afecta al paper dels ajuntaments en l'educació. Aquest paper s'ha diluït de tal manera que ha comportat, fins i tot, retrocessos respecte a la situació que vivim actualment.

Considerem innecessària la supressió de la menció a la suficiència de recursos per als ajuntaments, que apareixia com un principi en el text del projecte presentat el juliol, i que ha desaparegut en el text presentat a la ponència. Així, l'art 2.c.10 del projecte de la LEC establia textualment, com a principi d'ordre organitzatiu: “*La col·laboració i cooperació entre administracions públiques, en el respecte de les competències i del principi de suficiència de recursos dels ens locals.*”, mentre que en la seva redacció actual aquest article ha quedat redactat finalment com: “*La col·laboració, cooperació i coresponsabilització amb els ajuntaments i altres administracions públiques*”. Ha caigut, com a principi de la LEC, la suficiència de recursos.

Un altre retrocés important respecte al text del projecte fa referència a les escoles bressol. El projecte de la LEC (juliol 2008) encara recollia l'esperit de l'ILP que va comportar la creació de 30.000 noves places públiques en recollir en l'art. 54.5: “*Correspon al Departament, en col·laboració amb els ajuntaments, determinar els requisits que han de reunir els centres educatius que imparteixen el primer cicle d'educació infantil, referits als aspectes educatius, les instal·lacions i el personal dels centres. El Departament ha d'establir els mitjans necessaris per tal*

(Juny 2009)

d'assegurar, en aquest cicle, una oferta educativa pública de qualitat i suficient. En canvi, en el text final del dictamen que surt de la Comissió d'Educació del Parlament (abril 2009) el nou art 56.7 queda així: *“Correspon al Govern definir els continguts educatius del primer cicle i la caracterització dels centres que l'imparteixen. Així mateix, i en col·laboració amb els ajuntaments, determina els requisits que han de reunir les instal·lacions i el personal educador dels centres.”* Ha caigut l'oferta pública de qualitat i suficient.

Valorem també de forma molt negativa els canvis relatius al paper municipal en la garantia d'equitat en l'accés als centres sostinguts amb fons públics. Ja hem vist en l'argument 4 que estem clarament en contra de què la decisió final pel que fa a l'admissió correspongui als centres. Doncs bé, de forma coherent amb aquesta idea que rebutgem, hi ha hagut un canvi molt significatiu en el pas de les ja conegudes “comissions d'escolarització” a les noves “comissions de garanties d'admissió”. En el projecte (juliol 2008), l'art 44.2 preveu comissions d'escolarització en totes les zones educatives i amb la definició explícita d’*“òrgan de supervisió i de gestió del procés d'admissió”*. També es reconeix aquesta definició a les oficines municipals d'escolarització (OME) creades allà on hi hagi acord amb l'ajuntament respectiu (art. 44.3). En canvi, en el dictamen de la Comissió (abril 2009), el nou art. 46.2 crea una comissió de garanties d'admissió “sempre que sigui necessari” i perd la definició anterior. En el nou art. 46.4, les OME també perden la seva definició d'òrgan de supervisió i gestió del procés d'admissió.

Creiem que així la LEC representa un pas enrere injustificable respecte a la mateixa LOE. Si fem una mica d'història, la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE, 1985) atribuïa als consells escolars tota la responsabilitat d'admissió dels alumnes. La Llei Orgànica d'Educació (LOE, 2006), l'atribueix a l'administració educativa, sobretot en la perspectiva de facilitar l'escolarització equilibrada de l'alumnat. Basant-se en la LOE, la LEC podria haver atribuït la supervisió i gestió del procés d'admissió a un organisme públic amb la participació de tothom (com les OME o les comissions d'escolarització, i fer un pas clau en la direcció que ICV-EUiA defensem). Però en comptes d'això ha optat. per tornar aquesta competència als centres, com defensava CiU.

D'altra banda, considerem com una restricció imposada als ajuntaments allò que s'ha incorporat en el text del dictamen de la Comissió (abril 2009) i que limita el paper dels ajuntaments en la programació educativa a la seva presència en els consells escolars (art. 159.1). Això va en contra de les mesures que, com les taules de planificació, estan actualment en vigor i permeten als ajuntaments una participació directa i coresponsable amb la Generalitat de determinació de les necessitats i prioritats educatives en un territori i de les formes i els calendaris per fer-hi front. És una nova concessió a CiU que considerem un altre pas enrere clarament inadmissible.

Considerem també com una concessió a CiU, contrària al municipalisme, la **desaparició dels plans de zona educativa**. Així, en el projecte es llegia textualment (art. 161.5): *“El Departament pot establir convenis amb els ens locals*

(Juny 2009)

de la zona per desenvolupar plans de zona educativa, amb la finalitat d'assolir objectius educatius adients a l'entorn que el pla afecti. Aquests plans poden implicar tots els centres del servei d'educació de Catalunya". Aquesta supressió comporta una menor capacitat del territori per implicar-se, al costat dels centres educatius que hi estan ubicats, en objectius comuns i compartits de millora de l'educació.

ICV i EUiA considerem, a més, que el sistema educatiu que correspon al segle XXI, en plena societat del coneixement, **ha de reconèixer la importància de la descentralització** en la gestió del sistema educatiu (entesa en un sentit de coresponsabilitat en les decisions entre administracions de diferent nivell, i no només en un sentit administratiu cap als serveis territorials). Com ja hem esmentat anteriorment, en el territori hi ha una multiplicitat d'agents socioeducatius que són susceptibles d'acompanyar els processos formatius de la població i de complementar l'activitat docent des de fora els centres. Això només és possible mitjançant l'exercici de la proximitat que poden fer els ajuntaments en liderar un treball en xarxa amb la participació d'aquests agents i en fer possible la coordinació amb els centres educatius d'una mateixa zona educativa.

6) La LEC no assegura el finançament públic suficient per situar-nos en la mitjana de la despesa educativa de la Unió Europea.

En el text del Pacte Nacional per a l'Educació i en el marc del primer dels seus cinc àmbits (Aspectes generals), hi ha una definició explícita que considerem que cal mantenir: *"El Govern incrementarà progressivament els recursos econòmics destinats a l'educació, amb l'objectiu d'assolir en un termini de sis anys una convergència amb l'esforç de finançament públic que realitzen de mitjana els països del nostre entorn i que se situa al voltant del 6% del PIB."*

En canvi, la disposició final tercera del dictamen que ha sortit de la Comissió d'Educació del Parlament, diu: *"El Govern incrementarà progressivament els recursos econòmics destinats al sistema educatiu per tal d'assolir els objectius d'aquesta llei i situar progressivament durant els propers vuit anys la despesa educativa, com a mínim, en la mitjana dels països del nostre entorn i que se situa al voltant del 6% del PIB."*

El PNE preveia un 6% de despesa **pública** educativa; és a dir, de la Generalitat i dels ajuntaments. En canvi la LEC parla de despesa educativa i omet l'especificació de "pública", de manera que s'hi podria considerar inclosa la despesa de les famílies, cosa que desvirtua el mandat explícit del PNE.

D'altra banda, en relació al finançament dels centres concertats i reiterant el nostre acord al principi de mateixos drets i deures (és a dir, obligacions en el sentit que hem expressat al punt 1), discrepem en dos punts centrals del dictamen final de la Comissió. Un ja era causa de discrepància en el projecte de la LEC: l'art. 205.13 és absolutament imprecís en les causes de "no renovació" ja que no estan vinculades a cap obligació jurídicament exigible i, per tant, obren la porta a la renovació

(Juny 2009)

automàtica dels concerts educatius, sense gaires instruments per a l'Administració per revisar-los.

Finalment, hi ha un canvi de model respecte a la definició de les "necessitats d'escolarització" que cobreixen els centres concertats que respon, novament, a l'acord amb CiU i a la voluntat de deixar les coses obertes a la regulació per decret del govern en cada moment. Així, en l'art 187.3 del projecte de la LEC es preveia que el concert anava lligat a l'escolarització **majoritàriament** d'alumnat amb residència efectiva al municipi o la zona escolar corresponent. En canvi, l'art. 205.13.b del dictamen final parla de "**la proporció que determini el Departament**", cosa que novament obre les portes a concertar centres sense escolarització equilibrada, ja que, segons ICV-EUiA, això implica que la composició social d'un centre sigui el més equivalent possible a la composició social del seu entorn.

4. EN SÍNTESI: ESCOLES I INSTITUTS, TOTS DE PRIMERA!

En definitiva, qüestionem la LEC perquè no és el marc legislatiu que necessita Catalunya per superar un sistema educatiu dual, en què amb el mateix finançament públic es manté l'escola concertada amb el mateix règim de funcionament que ha tingut fins ara (i amb una millora substancial del seu finançament) i una escola pública que no es converteix en l'eix vertebrador de l'educació de Catalunya (i on sembla que només una reglamentació més exigent sigui la clau per a la seva millora). Aquesta no és la lletra ni l'esperit del Pacte Nacional per a l'Educació i per això considerem que la LEC no n'és hereva. El desacord que hi ha mostrat la pràctica totalitat del professorat, la fredor amb què s'ha acollit en molts àmbits de la comunitat educativa i el poc debat de fons que ha merescut en els mitjans de comunicació ens ratifica en aquesta opinió. Ens trobem, doncs, no davant d'una llei de país, ambiciosa pel que fa als objectius, amb un fort consens social i amb una clara projecció de futur, sinó davant d'un text condicionat per la voluntat d'acords a curt termini amb Convergència i Unió. Clarament, una oportunitat perduda.

És una llei, en definitiva, que en les seves intencions fa un plantejament a favor de la qualitat i de l'equitat per a tothom, però que en moltes de les seves determinacions només mostra un evident interès per mantenir l'*status quo* d'uns quants. I, en això, ICV i EUiA no hi estem d'acord: per a nosaltres, totes les escoles i tots els instituts que financem amb els diners de tota la ciutadania han de tenir un mateix marc de funcionament que en garanteixi la qualitat i han de tenir un alumnat similar que en garanteixi l'equitat. Només així els tindrem, **per equitat i per qualitat, tots de primera!**

(Juny 2009)

Barcelona, juny de 2009.